

2.361

5967
5/12/91

శ్రీ
33233
ప్రజా విప్లవ పక్షం
9.10.90

కంద స్వామియను
గౌరవమువారును
గ్రామపంచాయతీ విస
కమెడు సంఖ్య 4 యొక

తేది.....

శ్రీ కృష్ణ, గుంటూరుమండల విశ్వబ్రాహ్మణ
సమాజ పక్షమున ప్రకటింపఁ బడు మానవత్రిక.

ఇందు, నీతి, మత, సంస్కరణ, భాషా, శిల్పవిషయములు చర్చింపఁబడును.

సంపుటము. 7.	గుంటూరుజిల్లా, దుగ్గిరాల. జననది 1915	సంచిక. 1.
స్వ విషయము		33233 9-10-90
తేది		

(68)

మహాజనసభకుగలిగిన అంతరాయము ప్రజాధినితత్రికకు చుష్కరమొగ
మై ఒక సంవత్సరము మూర్ఖిల్లునటులఁ జేసినది. కొల్లూరు విశ్వబ్రాహ్మణ
శాలసమాజమువారిచే జటువఁబడిన సప్తమ మహాజనసభ సంజీవియై ప్రజా
ధిని బాలికకు మూర్ఖుడైరినది. ఈ ప్రజాధిని సప్తమ మహాజన ముక్కు
హానందముగ దలయెత్తి మాతృసూపముదాల్పితన బిడ్డలకు యభివృద్ధిమాన్
ల బ్రహ్మధింప సుద్రేకవడుచున్నది. ఒక సంవత్సరము మూర్ఖావస్థయం
దుండుటచే బిడ్డలయెడల మిగుల ననురాగ పూరితయై తన యువదేశముల నా
తురతతోఁ జేయసెంచి యుత్సాహ పూరితులై గ్రహింతురని నమ్ముచున్నది.

సోదరులారా! ఈ సంవత్సరము విశ్వబ్రాహ్మణు లందఱును చందా
దాతులై ప్రతికాభారమును వహించి కుల మాత్రపూజను చేయుదురని నమ్ము
చున్నాఁడను.

సహాయ సంపాదకుఁడు

CHECKED 22

శ్రీకృష్ణగుంటూరుమండల

ప్రభావ్యుల పక్షము హాజరైనభ, కొల్లూరు
28, 30, 31, డిశంబరు 1914.

శ్రీ

శ్రీ కృష్ణ గుంటూరుమండల విశ్వప్రభావ్యుల సభను కమాండేను
బ్లూరుపురమున జలువబడెను. 13 వ సంవత్సరము సంస్కారముగా
రంగుల కెవ్వరును పూనుకొన కుంటుంటే కులమాత ఇందుక కంకర జేర్చి
ని 14 వ సంవత్సరమున కొల్లూరు విశ్వప్రభావ్యుల హాలున హాజరు
సేవకు సమకట్టిరి. వెనుకంజ వేయుదున్న సంస్కార శాస్త్రముల నన్నిం
ముందంజ వేయునటుల చేసిరి. మూలంబడియున్న మూలనిధిని కలట్రాప్తి
చమున ముంగిటకుం దెచ్చుటకును, మూర్ఖావస్థనుండున్న ప్రభోధిని తల
క్కుటకును ఆవకాశము కలిగెను. ఆహ్వాన సాంఘికలు బాలసమాజము
రైనను సభాకార్యములను సమర్థతతో నెఱవేర్చి భోజనశాలయం దాజ్యధా
శుభాకరలుగ గురుపించిరి. సభామంటపమునకై విద్యాలమును రమణీయ
మనగు పర్వశాలను నిర్మించిరి. పౌరుషేయ సేవాసంఘమువారును, వా
దీర్ఘమిగుల నుత్సాహముతో పని చేసిరి. విద్యాస్థులును విద్యాం
కులు చక్కని యువస్వాసముల నిచ్చిరి. యువకులు సంపగ్గరిం మా
తెలుపు చక్కని పద్యములను చదివిరి. ఆశుభారకవిత్రము వె
నభాసభాకార్యములు ముగిసినపిమ్మట బాలసమాజమువారు తమ సమాజో
త్తి చరిత్రను హాజరులకు నివేదించిరి. సభామంటపమును, రాజమార్గ
లును నుత్సాహ వాక్యములుగల పతాకములు ధనుగా కారములతో నలంక
పబడెను.

సభా ప్రారంభము.

29 వ తేది సాయంకాలము సభామంటపము హూరు 540 మందివిశ్వ
ప్రభావ్యులతో కలంకరింపబడెను. ప్రతినిధులు స్వప్రేక్షకులును తమతమ

హృదయములయందు దాసీనులైరి. మిత్రులును మిత్రులైనానంద స్వామియను విద్యనునుభవించును నుచితానందములందు నున్నంతి. సేవాసంఘమువారును వారింటినున్న తన తమ వియములనుదాల్చి ఆచార్యులగు జ్ఞానియగుటల విషయ విధేయతలతో నిలువరి. సరిగారెందుగంటలకు సభ్యులందరు భక్తి యుక్తులై నిలువగా వ్యక్తిచేవతా ప్రార్థనలువలబడెను.

ప్రార్థన పద్యములు.

శ్రీమద్విశ్వేశ్వరాయనామక విలక్షణ శిక్షణ ప్రాధికానికి లో
కోశ్యయ హేతుభూత కరణోచ్యుగతిం పృథిజాపి సన్నతా
వచ్చుముల దమింపు నిరపాయకరణ్య! సుఖకరణ్య! సం
వచ్చుతురా! కృపావిసర! బ్రహ్మకు! మహ్మనయము బ్రోవుమా!

శం. జగముల కన్నతల్లి; నయకాలుర పున్నెపు కల్పవల్లి, దో
ప్రియమన పూర్వ దేవ మృగజాల భయంకరతైక భల్లి, న
వ్యగలను మాన్యగాండగు కృపారసపారిధివల్లి, భావనక
దగినప్రేమనల్లి, నిరతంబు భజించెద నింపు సొంపునకె-

శ్రీ. ఆనయ మేదేవితే నంతతాంతరములలోక విభాగము జోకనగును
సతత మేతక్తిచే సమ్యక్ జనన మారణాద్యపథల జంతు లలముకొనును
నిరత మేయిక్తుచే నిఖిల కారణ కార్యభారము తానయ్యా భావమొదపు
సనిక మేతల్లిచే నానందకందభ వరిణి విజ్ఞుల పాలించుడము

నట్టి జగదంబ నాదిమధ్యంత సూన్య
నాత్రితావన దీప్తా కటాక్ష వీక్ష
నతుల తరభల్లి నాదల హస్తమై
నాశ్రయింతు హృద్ధిలో నాశ్రయించు

స్వాగతము :

జనంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కంచేపు వెంకటసుబ్బయ్య గారు స్వాగతము చేసి పృథుమధురవాక్యములతో స్వాగతోపన్యాసమును చేసిరి.

సీ. జగదంతరంగమై సాక్షిభూతంబనై పళలంబు నీవయై నంతరించి
భేదివాదంబుల భిన్నత్య మొదలించి నీదోష సంకతి నెలపుజొనిపి
మీందు క్రిందొనరించి మిథ్యాను గమనమై క్రిందువారలమీందు క్రేవనిలిపి
వ్యర్థి భావంబు సమష్టిగా గయిసేసి నభ్యుచ్యుతతర స్థాయినివయి

మాచ్యుశల స్వాగతము గౌన మరగిపట్టి
సర్వత్రై పరంజ్యోతి సాధుమూర్తి
సమగ్రకానింద సంభావ సారవత్తి!
స్వాగతముగొమ్మ! జగదంబ సత్వరంబ!

ఉ. కాలము శీతలంబనక గ్రగ్గున మా పిలుపాదరించి, ఈ
బాలసమాజ సాంఘికల భాగ్యము జూపుట వోత వచ్చి నిం
దోలగమందు నిల్చిన గుణోత్తర సభ్యవరేణ్యులార! మా
యాలవనప్రసంగల స్వాగతము గొనుడే! దయామరిణి.

గౌరవనీయులును సంఘ శ్రేయోభిలాషులును, నగుమీమ్రాల నిలచి నేడు
మీకు స్వాగత మిస్తుట మా పూర్వపుణ్యముచే లభించిన భాగ్యమని భావించు
చున్నారము. మాయది బాలసమాజము మేము బాలురము. మాసమాజము
నామమే మా యల్పరత్తిని రెలియజేయుచున్నది. మాబోటి బాలుర దీనమగు
ఆహ్వానమును స్త్రీతితో నామోడించి కడు వ్రయవ్రయాసల కోర్చి మీరిట కరు
ణాపూరితము ధన్యులైతిమని సంకల్పించి మీకు శ్రుతజ్ఞతతో వందనములా
చేరించుచున్నారము. మద సంఘము పలునాళ్లనుండి వైషమ్యములలో జిక్కు
పడియున్నది. మూర్ఖజ్ఞానధరణ జ్ఞానసూర్యోదయమును బాగుగఁ దిలకించిన
మిమువోల్ల పట్టువల మాత్రము సాంఘికలకు సభలయొక్క భలితార్థము సచిర

కాలములోనే కెల్లముజేయునని నమ్ముచున్నారము. ఈసభయందు జరిపించక
లసిన విషయములు మీకు విదితములైనను అందలి ముఖ్యాంశములను గూర్చి మా
చప్పటింప నిందుక ననుష్ఠ చేడదను. హిందూదేశ సాఖ్యమే వారిసాఖ్యనుని
యెంచిన శ్రీ శ్రీ బార్తి ప్రభువరువకు జయము చేకూర బ్రాధింప వలయును.
సామ్రాజ్య రక్షణకై ప్రభుత్వమువారికి సహాయ మొనరింప వైఖరిసాఖ్యమున
జేగిన హిందవ రాజుల యెడలను వారి యనుకూల యెడలను స్వస్థులను
జూపవలయును. గీర్వాణాంధ్ర భాషా విశారదులును శాంతిస్థులుగాను జి
గు బ్రహ్మశ్రీ పండిత యలవర్తి ఆంజనేయ శాస్త్రిగారి ఆకాల ముగముచే
కునకు గలిగిన గొప్పసప్తమునుగూర్చి చింతిల్లవలసిన వామైతిమి సంఘాధి
వృద్ధికి మూలమగు బాలబాలికల విద్య నభివృద్ధి చేయవలయును. కునలను
సదా యశోగతి పొందజేయుదున్న ఆతిబాల్య ఆతివృద్ధ వివాహములను, క
న్యావరకులగుములను తొలగించుట ముఖ్యకర్తవ్యము. గ్రంథ భాండాగార
మును వృద్ధిచేయుచు దానికి దోడ్పడినవారికి శృంగార జూపవలయును. కున
ముఖ్యవృత్తియగు శిల్పము నభివృద్ధి చేయుచు శిల్పులను శాస్త్రపరిచయముగ
లవారినిగాఁ జేయవలయును. గత సంవత్సరము మహాజనసభతోపాటు ని
లచియున్న ప్రబోధిని వత్రికను నడపుటకు బాగుగ దోడ్పడవలయును. ఆ
న్నిటికంటె ముఖ్యముగ నైకమత్యమును వృద్ధి చేయవలయును. మూలనిధిని
వృద్ధిచేయు మార్గము కంటక పాపాణ యుక్తముగా గొందఱుకు గాన్పించుచు
న్నది. మాత్రుసంఘాద్ధరణకై జూపవలసిన నడధిమానము ననేకరీతులగు బో
ధుతుక కార్యముల నిగ్రహించుటకై వ్యయము చేయవలసి వచ్చుట కడుంగదు
కోవనియును. మూలనిధిని వృద్ధిచేయుచున్నచో కున సంఘాద్దేశ్యములు నెఱ
వేఱజాలవు. అనునవి ముఖ్యాంశములు.

సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక.

బ్రహ్మశ్రీ పండిత వడ్డేపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు ప్రేరేపించగా కొండి
వర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారిచే బలవహవఁబడి బ్రహ్మశ్రీ శనకపాటి కొట
య్యగారగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనఁబడిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

పౌరుషేయ సోదర శ్రుతినిఘటారా! ఆర్యసత్తములాగా! నాకంటే నీ
న్ని విధముల నీయాసనము నధిష్టించుటకు నస్తుతావాలెంతవో యిచ్చుట నానీను
లై యుండు నీ యాహ్వాన సంఘమువారును సభ్యులును గూడ నన్నీ పదవియుం
దు నియమించుటకు వారికి నాపైగల వాత్సల్యాతిశయమును, నాయందుగల
పౌరుషేయ సేవారతియు మాత్రమే కాగణములని నేను వక్కానికె గలను.
అర్హుడనో 'యినర్హుడనో వలువు రాజ్ఞాపించిన కార్యమును జేయుక తప్పదు' న
వారియాజ్ఞను శిరసా వహించి కించిల్లుననగ నాచేసెనందిమట్లుకు వారి యాస్తి
తమును నెఱవేర్చవలయుత్తిందెదను. సదయవ్యాధయులగు సభ్యులెల్లరును సా
యం దవ్యాజును రాగముగ జూచి, నాయునర్హు లోపముల నుపేక్షించి యీ మ
హాసభా కార్యమును సఫలముగ జేయు భారము తమచేయని మఱవక యిచ్చోన
ఱచేబలయు కార్యముల నన్నింటిని సక్రమముగ జఱుపుదు గాకయు విర
యముతో బ్రార్థింపుడున్నాడను.

నాయందు మీరింతగా నిభిమానముంజూపుదు గారవింపుచున్నంగు కేంత
యో గృతజ్ఞుడను. నా నియామకము మీనుచేసినచే యగుటచేత నాచే జఱువబ
డవలయు కార్యములందెల్లవిధముల వోడ్చుగ మీరు నా కథయు మొసంగినవా
రే యగుటన్నాడు. అందువలన మీరుందఱును నా మనఃపూర్వక నమస్కా
రముల చెల్లుదు, మీ యాశీర్వాదబలమును నమ్ముకొని కార్యక్రమమును బూ
నుదున్నాడను.

స్వాగత స్వీకారము.

ఈ ఆహ్వానసాంఘములు మిక్కిలి గూఢరహస్యకార్యముగ మనకొసంగిన
స్వాగతము కడు హృదయముగ నున్నది. రెండుపత్తరములనుండి కన్నబిడ్డలచే

ఈ సాదరమునకు బాల్మడి కృశింపుదున్న కలమాతకు జేయూతనిచ్చి నిలువజే
ట్టబానిస కొట్టారి పుర విశ్వప్రాప్తాని సాంఘిక లెంతయు మనకు వందనయి
లు. ఈ కొట్టారి పురము వర్తనయిం దెంతయుగణనగాంచియున్నది. సూ
ర్యుడెన్నడు నస్తమింపని విశాల సామ్రాజ్యమునీలు మన వక్రవర్తియొక్క
కేరీలమున మెలయు రత్న రాజములలో నెల్ల సామ్రాట్టయి వెలయు కొహినూరి
పుర సామీప్యమున లభింపనని గరిత్రకారులు వక్కానించియున్నారు. తే
దోవ్యకు సలయకుని యీ పురము చిరకాల ఖ్యాతి వడసినది. పుణ్య జలవా
హిని కృష్ణ యీ కొట్టారులోడ సఖ్యముచేయుచున్నది. పూర్వపు తాండ్రరాజు
చని లనేకు లీ పురమున గూర్చి గరువను నందజాలి యుండిరి. వివిధ వర్ణము
లవారి సఖ్యతచేతను, వాటివ్య ప్రాజల్యముచేతను. సజ్జనప్రేమిచేతను నిప్పటికె
ని పురరాజములలో నొకటిగ నెన్నదని యున్నది. ఇట్టిచోట మనమీ స
ఖ్యముల యెల్లవను నానందదాయకమే. దీని కంతకును మూలకారణ
లగు నీ పుర విశ్వప్రాప్తాని సాంఘికలకు మీయందరి పక్షమునను వందన
ము లావరింపుచున్నాడను.

అర్థవరులా! నీవిప్పుడొక విచారకర మైన విషయమును స్మరించ
వలసి యున్నది. మనమీ సభల ప్రారంభించిన దాదిగ బ్రతినభ యందు
ను నత్యుత్సాహమును సంఘాభిమానమును బ్రసరింపుచు వచ్చినట్టియు, నభా
కార్యములందెల్ల పూనికతో తోడ్పడుచు వచ్చినట్టియు, నిరుపమాన విద్యా
కౌశల్యముచేతను, నిశాఘాట వాక్యధారస ప్రవాహముచేతను సభలనెల్ల రంజిం
పజేయుచు వచ్చినట్టియు, శ్రీ వంగవోలు మహాసభ యందు నూత్రధారియై నిలిచి
మిక్కిలి సమర్థతతో గార్యక్రమమును నడిపినట్టియు నొక తేజోమూర్తి యీ యా
న్నతాసనముల మనకిప్పుడు గొప్పించుటలేదు. ఈ యాసనములందు దేనిని న
ధిష్ఠింపకున్నను నింతకంటె నుత్తమతర వీరముల ననకమాయన యేకకాల
మున నలంకరించి మనకందటకును నత్యంతము సమీపవర్తియై మన హృద
యసీమలందే యిప్పుడు తేజరిల్లుచున్నవాడు. మన సంఘాధారాంతై తన
పావన జీవితమును, సర్వస్వమును, తీవ్రతవమును ధారపోసిన యీ మహా

మీకు (త్విం) యాంజనేయ మూర్తి అందరి హృదయసిమలందును నిలచి యున్నాడు.

పార్శ్వభోధ లీ యుపన్యాసేతమునుండి వినబడకున్నను మనహృదయము నముద్రితములయియుండి మన మనోనేత్రములు విస్పష్టముగ గోచరములగుట గోచున్నవి. సర్వమునకు సారభూతమును నొక్కదానిని చేర్చినది. కాలానుగుణ్యమును విద్యాబలమును సాంఘికకృతములచే మీ పురోభివృద్ధిమార్గముల కష్టగనిలచు శక్తులూ జయించుటను నిదియే. దీనికొరకై వారి జీవిత కాల మంతయు వినియోగించుచున్నారు. మరణకాలము వరకును విద్యా వ్యాపకమును వినువలెదు. తుదకు దన యనంగమును విద్యా వ్యాపక గ్రా ర్యమునకై తనచేసిన వసతిని గల్పించెనుగదా? దానిని బలపఱచుట సాంఘికల విధి.

పూర్వ పరములు.

ఏ సంఘాభివృద్ధి కార్యములును పూర్వస్థితి ననుసరింపక కొనసాగవు. పూర్వస్థితి చక్కనిదై ప్రస్తుత దశయు మంచిదైనయెడల నచిర కాలముననే పురోభివృద్ధి కార్యములు నిరాఘాటముగ సాగగలవు. లేక పూర్వదశయోగ్యమై ప్రస్తుత స్థితియందు లోపము లున్నను నిష్కల్మష కార్యసూతులు కొందరు గలచేసి సాంఘికముల పెక్కుప్రకారము వారికి దోషైతేని పురోభివృద్ధి నులభము. లేక పూర్వస్థితి యధమ మైనను నుత్తముల చరితల గమనించి వృద్ధికి రావలయునను సంకల్పము. సాంఘికములనెల్ల ప్రవృత్తియందు జొన్పినచేని వారి యభివృద్ధియు శీఘ్రముగ లభింపగలదు. సదా పరుల పోషణవలన నశ్చిసంఘము లభివృద్ధిగాంచవలయును. సాధారణముగ నిది యసంభవము ఎక్కడనో అమోకాదేశమున మాత్రము పరోపకారభూతులగు కొందరి పూరికసలనను, సహనప్రయత్నములవలనను పూర్వ ప్రస్తుత యున్న శిలేశమును తేలికగ్రోలుచుచుకొనుట చేబడుచున్నారు. అమోరికములు కేవలము పశుప్రాయముగ నున్న నీగ్రోలను విద్యాభూషితులుగ నొనర్చుచున్నారు. ఇది యన్నిచోట్లను సంభవము కాజాలదు.

ఇప్పుడు ప్రపంచమునంతను తమ తేజమున ముంచివేయునన్న ఆంధ్రీయులు ప్రపంచచరిత్రమున గడు స్వల్పకాలముగ గణించబడు మూడు నాలుగు శతాబ్దములలో ననాగరికదశనుండి మహాన్నతదశకు వచ్చియున్నారు. వారి నిర్మలపూదయమును, పరస్పర విశ్వాసమును స్వస్థి పోషణమున దీక్షారతియు, అకలంకముగ సంఘాభిమానమును వారి మున్నగునగు దెచ్చినది. మహాసముద్ర ప్రపంచముచే నావృతముగ సామ్రాజ్యమును గాగుతాపముతోడనేలు ఆంధ్రీయులు పరోపకార ధర్మిణులు. ఇతరు లుచ్చదశకు వచ్చుచుండిన నోర్వతేమినందరు. స్వప్రయత్నములచే నర్జులగ ప్రజకు వారు సదాతోడ్పడుచుందురు. వీరిపాలనమున నమస్తసంఘోపసంఘములవారు ప్రయత్నకలితులైరేని యభివృద్ధినందగలరు.

నేను పైన పేర్కొనిన వివిధదశాంతరములకును దాదాగ్రములు ప్రపంచమున ప్రస్తుత చరిత్రయందే మిక్కిలిగా గలవు. భియుతులగు మీకు నాని నెల్ల వర్ణించి చెప్పటయనవసరము. కాలమునుజాలదుగదా! కావున మనయవస్థయెట్లున్నదో విచారితము. ఆర్యులు చిరకాలము క్రిందటనే హిందూదేశమునకు రాకపూర్వమే నాగరికము నంది యుండిరని చెప్పవచ్చును. వారి కీశ్వరసేవ, జాతీయ లక్షణమై వెలసినది. వారియందలయందేయేమహాచక్రాలు పరిణామ మందెనో వానినెల్ల దేవారాధనలందు వినియోగింపుచు వచ్చిరి. పావనతరముగ శిల్పవిద్యయు నటులనే వినియోగింపబడి ప్రతగ్భి తము, అంకగణితము, అక్షరగణితము, చిత్రరూపఖననము, చిత్రపత్తరచనము వివిధవాహన రథాలయ నిర్మాణములందు మనవానిని వైశద్యకలితులనుగ నొనర్చినది. విద్యలందు మెలగు మనుమయాదులుతమయభిమానవిద్యలనున్నవి యనేకవిషయములను పావనవేదములందు జూందుపలచియొందిరి. వేదములను, నుపనిషత్తులను, మానసారముమొదలగు గ్రంథరాజములను విమర్శనజ్ఞానముతోడ పఠించువారికేవిషయమువిశదమే. పూర్వము దేశకళలు, ధర్మశాస్త్రములు, వేదములు, మిక్కిలి మైత్రిచేతలననవి. ఈసంజ్ఞాత్రయమును సాధించినవారి కేతచ్ఛాత్రులునుగా గురువులు అను సాంకేతిక నామము వాడబడుచుండెడిది. ప్రస్తుతము మన సం

ఘమువాగా పాపనమూర్తులగు మను మయూదుల సంతతియని తెలుపుటకా
 రణక్రములను చారి యాచార్య బిరుదాంకమును ఘటించుచున్నాడు. గాని నీ
 క్రిందిగాని చందముగా నీ బిరుదులు పరిణమింపుచున్నవి. ప్రతి యాకా
 సముగకును గోష్ఠోడ గొన్ని చిట్టలు నిర్ణయించబడియున్నవి. ఆ చిట్టలను
 నిర్ణయించునారే సవ్యముగ నట్టియని కారములకును నన్యలనుకూ సమములము
 ఇట్లునుటచేత పూర్వసారవ స్మరణకారాములగు సంస్థలను పోషించుటయుగని
 నామతముగాదు. నామానుగుణ్యము చరితలచే వెలయు బ్రయత్నించుట భ
 ర్యమని నాచునది. ఈచందర్యమున నొకయంశమును తెలుప వలెనది. మ
 న సాంఘికులున్నతోద్యోగములం దంతగా లేదు. భక్తులు కాలానుగుణ్య
 స్వభావులు. కావున నవ్యాజప్రేమముని మనశ్చిత్తగులను నిష్పక్షపాది
 స్వతోడను, పట్టుదలతోడను వెల్లడింపరు. స్వప్రసన్నములేక మనమున్న
 గిరి నచ్చురతి గాన్పింపదు. ఇందుకు దాహకాంక్షముగా ఆచార్యనామము ఆ
 స్మరణలలో వ్యాప్తులు వాడుకొనవలయుననియు, ఆసారియును అరవ భాష
 వదము విశ్వప్రాహ్లాదులు వాడుకొన వలయుననియు, సోరతనమువారభిప్ర
 యమును వెల్లడించిరి. ఈ యభిప్రాయము మనవారికెంతయు శోచనీయును
 గా గాన్పించుచున్నది. సోరతనమువారట్లు చేయుటకు కారణ మేమైయుండు
 ను. మన సాంఘికులయెల్లదు నిరసనభావముగాని, అనాదరణనుగాని వారు
 వహించిరడుచూచి నిష్పక్షపాతమునకును, సర్వసమ్మతవర్తనమునకును, పేరె
 న్ని కగాంచిన మన సోరతనమువారుటల వెన్నడును గావింపరు. ఈ ఆచా
 ర్య నామవిషయము మతస్థులంధ్రాననిగియు, మనసాంఘికులక బ్రయితరం
 తమగియు, నిర్ద్వేష భాషావర్తకమునుకే చేయబడిన మాన్యు తెలుగున నన
 బ్యాముగ నుచ్చారణను గల్పించి యుచున్న దనియు, మనవారిలో దొరతనము
 వారికి దావ్యగలట్టివారు లేరైరి. ఇతరుల కానిషయమున జోక్యము లేదయ్యె.
 కావున నీయంశమును విశదముగా సోరతనమువారికి మహాజనసభవారు తెలి
 ప్పిలేని వారు న్యాయముగలిగింతురని నా ఘట్టినమ్మము.

మన ప్రస్తుతస్థితి? గారణమనియుటకై ముఖించుము. అదియుం దున్న
 తస్థితియుం దున్నవారి ప్రస్తుతగతి తెల వచ్చినికా కాలవక్రము సర్వదా యు

కరితిననుండదు. ఆర్యసంతతి మహాన్నతదశరానురాను క్షీణించినది. వరస్యరక్షరములు సంఘోషకాఖిలను నెంచినది. వీనిని వయసుముడిరినకొలది దృఢకృతములై పోయినవి. దేశము పరులపాలననది. దేశాచారములకు లిన్నిజీవితక్రమము గలవారు పాలకులైరి. అట్లేని కనుకూలముగ నానా సంఘములందును నాగావిధములగు మూర్ఖులు సంభవించినది. కనుచానికి భిన్నమగు నాగరికముతోడ సంస్కరముగలిగి ప్రజలు చేసినోపాధిలై ప్రయాసపడవలసివచ్చినది. అట్టియుడల విశ్వబ్రాహ్మణసంఘములు అధికారియుడలగు నూతనాగతులగు హితవగు చిత్రకళలను పెంపొందింపును, వారి యాచారానుసారముగ తమ వాశద్యముల మూర్ఖుల గట్టించును నరలిరి. ఈ సందర్భస్థితియందు సామాన్యవిద్యను దీనితోపాటు వేదాధ్యయనాదులను గొంతవరకు విడచిరి. రానురాను దేశమును వివిధదేశీయులు, వివిధజాతులవారు చేరుచేరుకాలములందు వశముచేకొనుదు దేశీయనాగరికమును పలువురు మూర్ఖులు వచ్చిరి. ఈ కట్టిలనున జిక్కి- తమ విద్యలందు భిక్షమానమును జూపునట్లుచేక విశ్వబ్రాహ్మణులు వానితగ్గిరి. అప్పుటిదేశపాలకుల కార్యము శిల్పములలో బసలను ప్రస్తుత నాగరికమున కనువగు శిల్పముల వారి స్వదేశమున ప్రబలియుండెడి యే కారణము. పాశ్చాత్య నాగరికముచే సంస్కరించున బడిన స్వదేశరాజులును వారివెనువెంట ప్రజలును పశుదేశాచార చేషభాషల ననుకరింపబడినది. కావున మనవారికి ప్రస్థము సంస్కరింపఁబడినది. దేశకాలపాతములుగ్రహించి మూర్ఖుల నందినగాని పూర్వోన్నత్యమును దిగి సంపాదించజాలము. ప్రస్తుతము పెంపొందుచున్న దేశీయులను వివిధవర్ణములవారిగ్గిరిని బాధింపుదు. వారిలో కాలానుగుణ్యముగ మారుచున్నవారే యున్నది వచ్చుచున్నారు. ఇక్కడలమున బ్రాహ్మణుల మనుకొనునా రందరును చాలానుగుణ్యములగు పూర్వాచారముల విడుచుచు, ప్రస్తుత దేశస్థితి కనువగు పద్ధతులకు ప్రవేశించుచున్నారు. వారు చేయుచున్నది వ్యర్థము లేదు. అటులని క్షేత్రీయులును సూరినవిద్యలందు జితేంద్రులున్నారు. యిత్రమును జన్మభర్తయుగ వాదియు నమ్మునట్లు, వెట్టి, వెలమవారు మున్నగు సంఘములవారనేకులు వ్యవసాయమును, నుద్యోగములను, వర్తకమును చేయుచు పెంపొందుచున్నారు.

వైశ్యసంఘమునా రక్షకులు దోషములం దున్నారు. న్యాయవాదులుగ ను
 . . . పరదేశముల కేగి శిల్పములనేర్చుకొని వచ్చుచున్నారు. శూద్రసం
 . . . మును నైపుణ్యముల నన్నింటి జరిపుచున్నారు. ఈస్థితి దేశకాల పా
 . . . పుష్టి అనుబంధములతో రావలెనవును. గావున సంఘ శౌరవమునకు భి
 . . . న్నముగా నీతని చరిత్రమార్గములను మార్పుకొనుట మనకును ధర్మము. అది పర
 . . . ముద్దిష్టములను చెప్పుచున్నది. దానినినంగీకరింపక మన మింతవరకును నికరము
 . . . ల పాలనములను. అనూతనమార్గముల విచారించి నిర్ణయించుట యీ మహా
 . . . సభ్యుల కర్తవ్యము. ఇప్పుటికి జరిగిపోయిన యాననభలందునుకొన్ని మార్గము
 . . . లు నిర్ణయించబడినవి. కాని సాంగికముల యుద్వేషములను, మార్గాంతరము
 . . . లందనహానము వలనను, కొందఱి కృత్రిమమువలనను పూర్వఫలము నందజాల
 . . . ఁజేయును. ఇతర సంఘములకు విఘాతము గల్పించని స్వసంఘభివృద్ధి కార్య
 . . . ములకన్నింటికి నితరుల ప్రోత్సాహము నయితము గలుగు నితరముననునను
 . . . భివృద్ధి పొందమేని భావకాలమున దుఃఖముల పాలగుదుము.

మన చేష్టియులు పరతంత్రతవలన చిరకాలమునుండి స్వప్రయత్నశీల
 . . . తను మణిచియుండి, కొంతమంది యటుల గావింపనున్నను వారికి ప్రోత్సాహ
 . . . ము తక్కువగ యుండును. అందువలన నుదరపోషణమాత్రముతో బ్రతివాడు
 . . . ను ద్విప్రసాదిత దురదృష్టమును పరదేశక్షేమముకై వదలిరి. అట్టిజీవితము నున్ది
 . . . లతకుచిహ్నముని భ్రమింపనయ్యెను. శ్రమపనిచేయుటయు, చేతివనులచే
 . . . బియ్యములయు, నీవమని ప్రజలు హరింప గొడగిరి. భోమరితనమును, పూర్వా
 . . . ద్విత్వముల ననుసరించి మనోన్యస్తమింప బియ్యములని యెంతబడె
 . . . ను. గావున నీవృత్తి పోషకులు నితరుల యుపచారములచే బియ్యములమాన్యత
 . . . రము గలిగెను. అప్పుడే నున్నయు కర్మనిద్యలం దనాదరణము పొచ్చినది.
 . . . కర్మనిద్యలందు జరిగినవారితో ప్రోత్సాహము కల్పింప. పరదేశ . . . ను చయము
 . . . చేయించుట నింజయున్నది. అన్యదేశములందు కర్మనిద్యలం జరింపు వారు
 . . . న్న . . . గలదుండ మన చేష్టియులు దండ్రదేశమున నన్నిభివృద్ధిలైరి ప్రస్తుతము మ
 . . . న చేష్టియు నేల అంగ్లేయుల సాహసము వలన నైసవివరింప బడిన దురభిప్ర

యములు కొంతసరకు తగ్గుచున్నవి. రాజకీయోద్యోగ సంబంధముగలిగినయ
డల కర్మవిద్యలందు అభిజాత్య దుర్గర్వమును వీడి అయోదారు శిలా కర్మవృ
త్తులందు ఇంజనీరింగు శాస్త్రమెంటను అన్య దేశీయ నామమున సంధరింపట
కు అంగీకరింపుచున్నాము. ఇది సర్వ సామాన్యమైన విషయమయినను అట్టివి
ద్యల జన్యవృత్తులుగ గల మనవారు మాత్ర మాహర్షమున ద్రోకి బాధపడ
చూడనున్నారు. కొలది కాలమునుండి స్వదేశీయోద్యమము పేరట కర్మవి
ద్యల ప్రోత్సహించు ప్రతిష్ఠాపనలు కొన్ని యొగ్గబడినవి. వానియందును మన
వారు బోధకమును కలుగ జేసికొని ముందంజ వేసినట్లు గాన్పించదు. ఇందు
మగరణము విద్యా విహీనత. స్వదేశీయోద్యమ మనునది మనదేశ పరిశ్రామి
కానన్దను విమర్శించి దాని నభివృద్ధి పరుపజూచు విద్యాధికులచే నెలకొలుప
బడినది. అటువంటి వారితో పరిచయములేని మనవారు వారి కుపకరింపక
స్వలాభమునుగూడ సమకూర్చుకొన గలవారు కారైరి. కావున కర్మవిద్యలందు
సాంప్రదాయి కానుభవము లేనివారు కేవల విద్యా వంతుల బోధల ననుస
రించి చరింప బూనుటచేత నీ స్వదేశీయోద్యమమునకు నాశించినంతభలము ల
భింపదయ్యెను. అట్టివారితో సహజకర్మ విద్యాకౌశలముగల మనసాంఘికు
లు చేరిన దేశోద్ధారణక్రియలందు బాలుగొనిన ఘనతయు స్వలాభము నొక్కట
నే సమకూరి యుండును. అటుల గావించుటకు కొంత సామాన్య వాక్యయ
విద్య యవసరము.

ప్రస్తుతయుగమున పరిశ్రమలు ప్రకృతి శాస్త్రానుసారముగ వృద్ధిచూగము
లు చేయుబడు చున్నవి. అట్టి శాస్త్రజ్ఞున గ్రహణమునకు ప్రాయోగంత సామాన్య
విద్యనైనను మనము సంపాదించి తీరవలయును. శాస్త్రజ్ఞునము అనగా శాస్త్రాంత
పరిచయము గలిగియున్న పరిశ్రామిక విద్యకు గౌరవము మెండు. మరియునికి
వమైన యభివృద్ధికినయ్యది యే ప్రబలమార్గము. కొలది కాలములో జావను దేశ
మునిరువమాన గణననందుటకు విద్యాధికులచే సేవించబడిన పరిశ్రమలే మూ
లము. శాస్త్రపరిచయము గల యావనులచే సమస్త పరిశ్రమలును సేవించబ
డుటచేత జర్మనీవ్యాప్త మివ్వడు శతృబృందమున కెదురైయింత కాలము నిలు

వగలుగుచున్నది. తుదకు బంగము నిగుర్చి-వసేనను యుష్టసామగ్రినిరచించుటలో గలనిపుణతలై శత్రువులచేత సహ జర్మములు మేన్వల బడయుచున్నారు. యుష్టోపకరణ ప్రశక్తి మన కిప్పుడు ప్రసంశాంసము గావచ్చును వారి పారి గ్రామి కాభివృద్ధి, విధానమును మనము గమనింప వలసిన వారముగా నున్నాము. జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములనుండి మన దేశమునకు లక్షల కొలది యావ్యముల విలువగల లోహపు పోరపామృము, గోలుములు, పూములు, నానా సిద్ధములగు సామాన్యభరణములు దనుముతి యగుచున్నవి. అయ్యుచు మన వారు చేయు దేవతా విగ్రహములను సయితము పారవోలినది. కాశీ నుండియు జర్మను దేశమునుండివచ్చిన యున్న పూర్ణా విగ్రహములే మనకు బూజా నాగలము లగు గతి పట్టినది. ప్రస్తుతి శాస్త్రజ్ఞానమును పరిశ్రమలకు బోతున్న పరస్పర సహాయమును సహాయము సుఖములుగ జేరి జర్మనులు విరివిగ చేయు చిత్తశుద్ధి మత దీనిని కావగము. జర్మనీదేశము ప్రాంతిత్వ మెరిగించుచున్న దేవతలను పుచ్చే మనయిది. ఇది నాటి నున్నదేయు పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించు నైపుణ్యము ప్రాచీనమునదే జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములు శత్రుస్థానము లయినది కావున దొరతనమువారును దేశీయ పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయు జూచుచున్నారు. జర్మనుదేశపు పస్తువులు మన దేశమున కక రాజాలపు. ఈ సమయమున కనిపెట్టి దొరతనమువారి గ్రామన కర్షణ మని జూపి మన దేశీయ పరిశ్రమలకు దోడ్పడితిమేని మనమును జూగుచుదుము. దేశమునకు నుపకారము చేయుదుము. లేదేని మనము మనుల యుద్ధుండ దేశమును జర్మనువస్తువులుగ మారుగ జూపను, అమెరికా విద్యుత్తులచేత నింపగలము. కావున పరిశ్రామికి జీవనము గర్వమును భ్రమను విడిచి మన సాంఘికము భార్యపునసులకునోడుగ వివిధ పరిశ్రమలందు ప్రవేశించి యున్నదికి వచ్చుట యుక్తము. అందుకు వలయు శాస్త్రజ్ఞానమును సంపాదించ గడగుటయు బ్రథమ భర్తము. మన దేశమందెల్ల నుండియున్న మోటారుబండ్లు, ట్రెసికిలులు, విద్యుత్ యంత్రములు, శకలుములు యెందలగవారి నిర్మాణ రహస్యములు నేర్చి వానిని మురమ్మము చేయుటయు, చిత్రయాన నివసము, చిత్ర విద్యోపక్రమాల నిర్మాణము నేర్చి ని మార్గములు మన జీవనోపాధిని గడించుటకు దోడ్పడ గలవు. దిక్కుసాగి పరదే

శ్రీధరశిష్యులంక ప్రకృతి శాస్త్ర విశాస మలమును, చిరవికాసమును, కాళి
లక్ష్మిని, ప్రాంతిని పోషించు కొలువల బులును వానిని కరిచగలము ఈ
తమమును పోషించు తెచ్చునను.

‘ప్రస్తుతి’ దేశస్థుల బ్రతి మనల గూర్చి వాచించును మనల లోగను
నైన. ఆధున పరిశ్రామిక విప్లవ గరుడుని పరివర్తనలన బ్రతికి శాస్త్ర
మనీ భాషా రూపమున లభింపగలదు. నే నింతకు ముందు మనలను
మనము మనని పరిశ్రామిక పదము సంకేతించితిమేని యాంగ్ల భాషా పరిధ
యను మనసున దా!

ఇదియను గాక యాదేశము పరిధి భాషావ భాషలుగ భిన్నమై యున్న
ది. ఇట్లుండ యనర్థ దాయకమని బుద్ధిశాలురు గమనించి శైవక మత్యమునకై
ప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. తత్ప్రయత్నముల వలన వివిధ వర్ణములందు
గొన్ని యువశాఖ లదృశ్యమగుచు గాని భార్యముగ నేటి భావము గల్గుట లేవు నే
దు లభించునను నాశ లేదు. వైవక్యవలనను దొరతనమువారి పాలనా విధాన
మువలనను నానా జాతులకును పరస్పరసహన మేర్పడుచున్నది. కాని య
వ్యాజముగ బరసంఘములకై పాటుపడు మహనీయు లింకను దలఁచుటలేదు.
కావున మన యభివృద్ధికై పాటుపడిదు, రీతని ప్రేమచే మనలజూచుచు రాజకీయ
సాంఘిక విషయములం దింకలు తోడ్పడుదు. అట్టియు రాకుండు రేని యయ్య
దయే మహాపకారముగ నెన్నుకొనును. శ్మశ్శస్త్ర గుంటూరు జిల్లా లందు వసిం
చు విశ్వప్రభావములలో నొక్కరు పట్టణరీతి గల దు ప్రస్తుతనవారు లేరు. ప్ర
వేశ పరీక్ష యందు చేరినవారిని ప్రవేశమున నెయనగును. హిందూ జాతి
యందలి యుత్తమసంఘములలో విద్యార్థులు మన సంతకై ప్రాప్తమున నున్న
సంఘ మింకొకటికలదని నూహించుటయు. ఇట్టి ప్రవృత్తిని బావుకొనుటలో
దోడ్పడుటకై నగముజీతముల నిచ్చుకొనుచు విద్యగరకు సౌకర్యమును మన సం
ఘబాలుర కొనంగుడని దొరతనమువారి విజ్ఞాపనముల సంపియుంటిమి. వా
రును సజయ్యై మన సంఘస్థులి. దెలుపుడికి యొక ప్రాంతములందలి ముఖ్య

ద్యోగుల కుతస్థుల బంధువుల దెలిసినది. తుద కట్టిసహాయమున కర్ణుల సుదైన్యస్థితిలో లేరుగాని సాయుధుడనుని దొరతనమువారు తెలియజేసియున్నారు. దీనినిబట్టి మన మొకటి మును మూహించి వలసియున్నది. మనసంఘము కంటే ననేకమడుంగులు నిద్రావంతయుగనున్న సమయములగాక దొరతోమొన్నమున్ననే బీతములు లేకండ జనువుకొని విచరించుచున్న దొరతనమువారేల మనయెడల సానుభూతియు జూపింపజేసి మనలనుగూర్చి వారే చేసిన విచారణలంద వ్యాజ్యపేమమును జూపి మనకొప్పుల లాభకరముగా వ్రాయవారు కొనువగుటే గాక నిజస్థితినిగూడ వెల్లడించువారు తగినంతలేరని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ విచారణములందు దొరతనమువారికి దోడ్పడవలసినవారందరు నన్యసంఘముల వారేయైరి. మన సాంఘికహక్కులను లేదయ్యె. ఈస్థితిని దొరతనమువారికి దెల్లముచేసి ప్రత్యేకము నత్యంతదూరమునకు సమర్థుల నియమించుచుదని వేడుకొనుట కైనను దగినవిద్య మనుకొనదయ్యె. ఇట్టివల గవర్నరుగారు మన ప్రాంతములందు పర్యటనముగావించిరి. అనంతసంఘములవారు శ్రీచారిని దర్శించి తమ వాంఛితార్థముల దెలుపుకొనగలిగిరి. శ్రీచారి స్వభావలో చూట్టాక మన సంఘస్థితిని తెలుపుటకై నలుగురైదుగురు నియమించగల భాగ్యము మనకు లేదయ్యె. ఈవిషయములను మీకు చక్కగ గమనించితిలేని యిక్కాలపు చూడ భాషా వ్యవసాయముమన సాంఘికత కంత యవసరమో మీకు తెలియకపోదు. ఆ భాషరూపి మనవారుపడుచున్న పాట్లు మీకు విశదము కాకుండలేదు. కావున మీరెల్ల సదయాత్ములై మనబాలురలో కొందఱిని చూడ భాషా విశారదులనుగ జేయగడంగుడు.

కొందరికి విద్యగలపు నంతమీ మహాసభలో బ్రశంసనీయమా యందు చేసి మన సాంఘికదగ్గు ప్రత్యుత్తర మొసంగగలదు. వృత్తులునశించి కలుగుచున్న పరిస్థితిని మనచారి కడుపునబట్టిన కారణమున మనసంఘభావములను నిజ వివరించివ్రాయున్నాడు. వారికొట్టకై సంఘభావములాడ వనిచేసినగతి చారికి విద్యగరమ మార్గములేదు. శ్రీమంతులుగను

జీన సంఘములందీ ప్రయత్నములు విరివిగ జరుపబడుచు నట్టి సంఘములందలి
దీనులు బాగుపడుచున్నారు. మన మందరమును వైకమత్యముచే బహిగతిమేని
కొందఱి విద్యకై పరియ్యుధినియును పోషించు లేకపోము.

సంఘాభివృద్ధికి వలయు విద్యావ్యాపకము మున్నగు వానికి వలయు ధ
నమును సులభపద్ధతులతో సాంఘికతవలన సేకరించుటకే మన మూలనిధి యే
ర్పవలసి యున్నది. ఎంత పేదనైనను యాపాయి తాను సంపాదించినవృ
ద్ధి దానిలో దట్టపడిన కుల మాత్రమే జ్ఞానై ధర్మమునుటకుగట్టిముగ భావించడు.
ధనికులును సామాన్యులును కేలకువందల యాదాయమును బొందినవృద్ధుల
యూపాయి నీయలేకపోరు. ఈగణనకు నతికష్టమగు ప్రయత్న మనవసరము.
ప్రతివారును దమ కింత సంపాదన వచ్చియుండునను భావముననుసరించి సుచూ
రుగా యాపాయికి దట్టపడి నీయవలయును. ఇంత సులభమార్గ మేర్పడినను సాం
ఘిక లీపద్ధతి నానరణభోగిక దీనికొనిచావలయును. ఇట్టివృద్ధులములగ్రింది స్థాపిం
చిన మూలనిధిని సామ్యముగ నుంచెడి. ఇది భాగమును. స్వకులాభిమాన
ము మనకే యింతకొడువగానుండ నితరులు మనకులమును నిరసించిన వింత
యా? స్వగౌరవము నెరుంగనివారిని పరులు మన్ననాస్థులుగ గౌరవించరాదు మ
నవారికి స్వకులమునందు గృతిమాభిమానమేగాని స్వచ్ఛమయిన యభిమానము
లేదు. స్వజాతీయ విషయములందు నిర్మల హృదయములు మనకుగలుగువర్తం
తము మన మభివృద్ధి సాధించుటయు. పరుల యాదరణకు పాత్రులముకాజాల
ము. కావున మీరెల్లరు సమూలనిధిని బలపఱచుటకై వినిర్మలహృదయము బూనె
దరుగాక.

మన సంఘాన్నతిగిదోద్యమ ముదాకవిషయమును సాంఘికత వినాదర
ణతోడ జూచియున్నారు. మన సాంఘికావస్థను దేటకెల్లముగ జూపుచు పూ
ర్వోన్నత్యమును ప్రకాశమునకుదెచ్చి యుత్సాహము గల్పించుచు పురోభివృద్ధి
మార్గముల నిర్ణయించుటలో బలుపుర యుత్సాహములును సమకూర్చును నింతిం
తినరాని యుపకారమును చేయుచున్న ప్రబోధనీపత్రికను మూలబడునటుల జే
సిరి. అయ్యది సమపక్షమైన కులాభిమాని దురంతధర్మమును, సద్విజ్ఞాని నిధియు,

నకలగుణ భునియు, అనుభవశాలియునగు **శ్రీ శ్రీ** వడ్డేపాటినిరంజన శాస్త్రి గారుచే నెలకొల్పబడి మాన్యతరలీల నడుపబడుచు వచ్చినది. కొంతకాలము నకు కొందరికి ప్రబోధిని ప్రచారము శ్రీ శాస్త్రిగారిని **శ్రీ**మంతునిగ జేయుచు న్నడను దుర్బ్రమ కలిగించినది. దానివలన వారికి లాభముకలిగినదనుమాట యసత్యము. ఒకవేళ గలిగినదే యనుకొందము. చక్కగ చూచి యొక కుటుంబమునకు సేవజేసినవాడెంతయు సుఖించునగుదా? అతడొకత నేర్పరి యైనచో ననేకరీతుల నానందమును గల్పించునుగదా? అట్టివాడు మన కేదేని యుపకృతిజేసినచో వానిని సత్కరించునుగదా? దానివలన వాని నై మత్సరమునుట భర్తమా? ఇది యట్లుండ ఆమాన విద్యార్థి కిటువచ్చును. అవ్యాజానురాగ పూరితుడునై ఒక కుటుంబప్రియునునకేగాక విశాలాధిపతీక వాస్తవ్యులగు విశ్వబ్రాహ్మణుల యిందరి కుటుంబములకు సుపకృతి యొనర్చిన శ్రీ శాస్త్రిగారికి మనముచేసిన ప్రత్యుపకార మేదియో చూతము. మున్నందు గృత్తిమంపు ప్రోత్సాహము నొనంతుట. వారి సుద్రేకపూరితులుగనొనర్చుట. సకార్యమాల వీడునటుల బలాత్కరించుట. సంఘసేవా దురంధరునిగ గావించుట. నీచంపు మత్సరమును బూనుట. అవ్యాజముగు సంఘాధిమానముతో వారు గావించు సంఘకార్యములకు విఘాతములుగల్గించుట. వారికి విపాదమును గల్పించుట. మనజుందరమును భంగపడుట. ఇవియేగదా ఫలములు. యిట్టికృత్యము లింకేసంఘమువారైనను జేయుదురా? సందేహమే? కాదు అసంభవమే!

పోనిండొక్కమానవుడునుఒక్క కుటుంబమును భంగపడిన భంగపడునగాక. యీ ప్రబోధిని శ్రీ కృష్ణా గుంటూరుమండల విశ్వబ్రాహ్మణ సమాజాధిపత్యముక్రింద దీనుకొమ్మని నడుకుమహాసభలో మనవారెల్లరు దీక్షానించినదిగా? ప్రత్యేక సహాయనిధికై చందాల వాగ్దానముచేసినదిగా? కొత్తకొత్త చందాదారుల నేర్పరచుటకై పాటుపడుచున్నదిగా? ఆ చందాదారు లెక్కడ? ఆ వాగ్దాన ధనమెక్కడ? మీదుమిక్కిలి యీ ప్రత్యేకనిధికైచేసిన వాగ్దాన ధనముకొరకు వ్రాయబడిన లేఖల కర్చులైన సంపాద్యము గాదయ్యె. అందువలన సంఘనిధికి దాదాపు మూడువందల రూపాయలు నష్టమువచ్చిన

డి. అయ్యో! ఇంత శోచనీయావస్థ విసంఘటన చైనను గాన్పించునా? శత్రుసంఘము లెత్తేని యున్నను, వారికిని నిట్టిపాటు రాకుండ నీశ్వరుడు గాచుగాత.

గడచినదానికి జింతించిన లాభమేమి? గతజల సేతుబంధనమును విడచి యీ ప్రబోధిని ప్రతికారత్నమునకు పునర్జీవ మొసంగుటకు సభ్యుల తేజుడు న్నాను. విద్యాభ్యాస పాఠశాలములగుర్చియు ఆచార్యపదమునుగుర్చియు వేచివులుల ప్రబోధినియున్న యడల దొరతనమువారికి తద్వారా మనమొలల దెల్పియుండుము. ఆ ప్రతిక లేకుంట మనకు నమస్తోతకరణ సన్యాసమగ్నిపట్టు న్నది. కావున ధీయుతులును, ఆభిమానవంతులునగు నోసభ్యులారా! ప్రబోధినికి ప్రబోధముగల్పించి సంఘమున కుపకారము సేయుము.

ఈ మహాజనసభ వారాదరణయందు శెట్టి రెండువత్సరములుమాత్రము సాగించిన మరొకవిషయముగలదు. శిల్పవస్తుప్రదర్శనము. దానినిగూడ సాంఘికల యాదరణ లోపముచేతనే బాగుగ కొనసాగింపలేకన్నారు. మహాసభ్యులారా! స్వసంఘభివృద్ధికై ఆనగా మన బంధుకోటి లాభముకొరకై యీ రిండుపనులలో నల్పసహాయముచేయజాలని మన మెవ్వరికి సహాయముజేయగలము! యీ మహాభారతసంఘమున నేసంఘమువారు మనవలన లాభమునంద నాశించగలరు? అట్టియాశలేనిచో బూర్వ మెవ్వరో మహిమ కారముచేసియుండురనియు, వారిసంతతివార మనియు మాత్రము చింతించి మనల కెవ్వరు వక్రితసేయుదురు? పరోపకార మితరుల యుపకృతికి బాత్రత నొనంగును. పరోపకారము చేయజాలుటకుముల గాత్రబోధగా శక్తిమాత్రమైనను కలుగవలయును. మనమీ ప్రథమ సోపానము గడిపలేదు. మహాజనులారా! నా మొకాళించి శిల్పవస్తు ప్రదర్శనమును బలపరుపుము. తిరిగి నెలకొలుపుము.

ఈసందర్భమున మరొక మనవిచేసెదను. ఆధునికమార్గముల ననుసరించి శిల్పప్రచారమునుజేయుటయై మన కత్యంత సమీపమున నొక కళాశాలవిర్ప.

డి యున్నది. అది ప్లాపింపబడి 5 వత్సరములైనను మన సాంఘికభావ
రు దానిలో ప్రవేశించి విద్యగరచుటలేదు. బంధుసంధి అంశ్రువాటియక
భావాలనుగూర్చి నేనిప్పుడు ప్రశంసించుచున్నాడను. అక్కడ కి మృతము, వ
డ్రము, యింప్రసిద్ధము, చిత్రరచనము, నెన్నేనియంశములు సాధారణ వా
ఙ్మయమునకు తోచునేని నేర్చుచున్నారు. అకభావాల దొరతనమువారి యను
మతిని అవరణమును బొందియున్నది. దొరతనమువారా కభావాలకు విభా
ముల నొసంగుచున్నారు. భారతపుత్రకర్షణములలోనెన్నిక గాంచినవారును పు
న్నతన్యాసువీరస్తులగు న్యాసుదూతులు అకభావాలచుట్టించి విరివిగ భనన
హరియనుగూడ నొసంగియున్నారు. మొన్న మొన్ననే శ్రీ గవర్నరుగారు
కభావాలనుదర్శించి యున్నవారు విద్యాభ్యాస విభాగముల బరికించి మిక్కి
లిగ నానందమునుబొందినటుల నకభావాలా నిగ్రహములకు దెచ్చుటయే గా
క గూర్చి ప్రతిష్ఠాసాధిపత్పరగుర్చి యాశీర్వాదము నొసంగియున్నారు. అ
ట్టికభావాల మన కలవృత్తులనర్చు నిద్రాలయము మనకు సమీపమున నేయున్న
ది. మనసాంఘికలయెడ సంతయు ననుతాపయుతులగు సజ్జనశ్రేణిచే బరిపా
లింపబడుచున్నది. అగ్గటి అతిసులభమగు బీతములనిర్వయించి విద్యగరపు
చున్నారు. అట్టికభావాలలో మనపాలుగు విద్యగరచుటముఖ్యము. మనమీ
లాభముబొందమేని మోగమవ్వమున మనగర్వరూపము సిరియండ శ్రేణముల
ను చేసుకొనమూర్తికొని భంగపడిగవార మగుచును. గావున విశ్వబ్రాహ్మణ
పాలన కొందరి గర్వము విద్యగరచుటకైబంపి, నలయునేని వారికి భననహరి
మునుగూడ జేయట మన కెంతయు శ్రేయోదాయకము. అకభావాలను కేవ
లము విశ్వబ్రాహ్మణ సాంఘికల నిమిత్తమై ప్రతిష్ఠింపకున్నను మన కలవృ
త్తులతో ముఖ్యముగ దేశోపకార కరములగువానిని గాలాను గుణ్యములగు
వర్ణముల ననుసరించి వృద్ధికి దీనికొని వచ్చుటయే గమ్యాధ్యముగా గలిగియు
న్న అగ్రాసనాధిపతి కభావాలాధికారులకు నేను నేదా పంపనము లాపరిం
పుచుంటిను.

మన సాంఘికాచారములగూర్చి యెంత విచారణనల్పదము. అన్ని
వర్ణములకంటె మనవర్ణము భావోపకారాలచే భీన్నమైయున్నదనవలయుచున్నది.

వింతుడు. ఆ భావము సరితయినది కాదని ఈ మహాజననభలే గుఱువుచేయుచు న్నవి. మన మతభావము లనేకములు సక్రిష్ట నినింపములవారి భావములతోనే కీభవింప జుండుటచేతను సాంఘికసమ్మేళమున మనవా రితరులతో తరుదుగ మిత్రము కాకుండుటచేతను పరసాంఘిక లక్ష్యతలకు పున్నాగు.

మనతోడ సంగమింపయ్యెనులగు నీ లక్ష్యములనియుండువానిను వివరితాభి ప్రాయులయియుండు విధముగా. ప్రత్యక్షప్రత్యక్షములైన వానిని ప్రాప్తముల గా గొన్ని తప్పు తోడుచున్నను పూర్వమునుండియు నీ సాంఘికముల వలనను గలిగిన పారభాష్య సన్నిప్రాయములనే గట్టిగ బట్టుకొనయిండు మన భారతీయులకు ప్రజము. యిదియు నట్టిదియే.

ఇట్లునులేక మనసంగమునంగు కాభావకాభిలులేవని నేను వక్కాణించుటలేదు. కాభావవములు కొలదిగనున్నవి. వాని నితరులు అతిశయోక్తులచే హద్దించి బలుకుచుండు. యితరవిద్వజ్జనాలందున్నన్ని కాభావముల కంటే మనలో సంకల్పము లగ లేవు. అయినను కొలదిగ మందెగదాని వానిగతి యెమి? అది మనము జక్క గ నేచాంకములకు బోవుటలేదు, మన భీతితమా ర్థములబట్టి మారత్రచేతములకు బోవువాండు గాకపోవుటవలనను, ఎక్కడ నన్యసంపర్కముగలుగునోయని మిలిమికిని సంతకములబట్టుకొనువార మగుటవల్లను, నిరిక వాటింపబడుచున్నవి. ఈ వాణిని సోద్యమము ప్రారంభమైనదానిగ నవి చాలమట్టుకు నెచ్చెల్లగుచున్నవి. సాంఘిక భీతిత రీతులచేతను, గడువరారి ఆవారభేదములచేతను, సాంఘిక సమ్మేళనములతప్ప మన సాంఘిక లక్ష్యము లేకీభవిండుట యసాంభవముకాదు. గ్రామభేదమును, జాతిభేదమును, జిల్లాభేదమును, పాటింపునముల గడువబోయినవి. ఈవిషయములలో ప్రత్యేకతీర్మాన జాబుభ్యమా, ఆకరణములని బట్టి ప్రమాణములు, దీక్షలు, కేవల మింక నంభవభల ననుకరిండుట ప్రవేశములేనీ, పృథావాద నలతో కాలయాచకమును, ఉత్తమతర కార్యభంగమును గావించుట అంత గా సాంభవియముగాదు.

మతవిషయమునందు గానురాను, మనవారు మిక్కిలి నిరసనను జూపుదున్నారట ధోదనీయును. మన సంఘాన్నత్యమును, దేశాన్నత్యమును మతమువలననే గలిగెనని జ్ఞప్తినుంచుకొనవలయును. నానామూఢచిత్వావహులచే విండిన యాచారములు మతముగ బరిగణించి నేను మాట్లాడుట లేదు. ఆధ్యాత్మికవిద్యను గలదుట ప్రస్తుత లోక జీవితమార్గముల కొకింత భిన్నముగ నున్నను, జాతీయ పారమార్థిక భావములను, నాచారములను, గాపాడుటసమంజసము. పారమార్థికమును బూర్ణముగ వదలితిమేని మన జాతీయత భ్రష్టు కుదును. అప్పుడు జీవములేని యంత్రముపాడిగా మనసంఘము నిరర్థకమై పోగలదు. కావున వేదాధ్యయనాదుల బ్రోత్సహించి వానిని సంఘమునుండి దూరదృక్వముగాకుండ గాపాడవలయును. అందునిమిత్తము వివాదాలను వదులు, ఉపనయనములగును, ఆ యామతార్థ్యములనుకూర్చి యేకచిన్మాసములు జూపుట, వేద వేదాంత ధర్మశాస్త్రప్రచయము గలవారిని సన్మానింపుదుంటామనకు తప్పనిది. క్రమముగ నట్టిపీద్యలంజనము చూపనులకు పరీక్షలనే కాట్టుకేయుటకును బరిగొందుటకు, మనము పూనుకొనవలయును. ఈవిద్యలను తగురీతిని ప్రోత్సహించితిమేని మన యుజ్జానమును, మూఢాచారమును, దూరము అగును. వికమత్య మలవడును. సంఘము బలనకునిగ్రతమగును. యిటుల వివిధ ప్రయత్నములచేత సంఘమును అభివృద్ధిగ దెచ్చి పూర్వ గౌరవ స్థితికి దెచ్చుటకు నడుపాయముల సేర్పగువలసియున్నది. ఆయావిషయము జర్పించి తీర్మానిండుటకు మీరెల్లరును విజయముచేసియుండిరి. కావున నేనింక కాలహరణము గావించక ఒక్కసంగతినొకూర్చి ప్రశంసించి యీ ప్రారంభోపన్యాసమును ముగించెదను. మహాసభలందు జలుపబడు తీర్మానములను, సంఘాభివృద్ధిమార్గములను పోషించుచు వాని నాచరణముందు జెట్లు మార్గముల సాధింపకుటకు దెలుపుటకై ప్రవాసకోపన్యాసములు ముఖ్యముగ గావలయును. మానవతేనే సంఘాభివృద్ధికై పాటుపడు వివిధ ప్రతిష్ఠాపన నిర్వాహకులు సంచారిక కార్యదర్శులను ప్రవాసకోపన్యాసములను నియమించి తమతమ యొప్పితములను నచికాలమున సంఘమున న్యాపించజేసి సభలనునోరంపు లగుచున్నార. యీ మార్గమునే మనమును అనుసరింపవలసి యున్నది. సాధారణముగ

చరిత్రుల నకుతమ గ్రామాదులం కీవిషయములను ప్రకటించి సర్వవిధములను సాంఘికములకు దోడ్పాటునొడవూర్చగలరని ప్రార్థించుదున్నాను.

పాదుషాయాస్వయ మహాసభ్యులారా! మీ మీమనంబుల నుద్భవించు నుత్తరమును స్వసంఘానిమానంబును దృఢీకరించి నమస్త్రి యభ్యుదయమునకై చరిత్రముజేయుదు. అగ్రుచిత్తల నొక్కొక్కరు విద్యానికులైనను, సామ్యులైనను, శాగవాన్వితులైనను, సమష్టిని దృష్టినొందరాదు. స్వసంఘశ్రేయము నాలోచించువలెకైతమ బోధకార ఘరీలులై సాంఘికము వెలయునట్లుమీ చరిత్రను రాయవలెను. విశ్వబ్రాహ్మణులెక్కడక్కడ వైస్యముగనున్నను సహాయముచేయు వలయుకట్లును. మన సాంఘికముచే ననేకరీతుల సహాయమును పడయు నితిరసాంఘిక లనేకము గలరుగాని పాదుషాయల దోడ్పాటుచే నున్నతిగాంచిన పాదుషాయులకును. యిది లోకసామాన్య వర్తనకు విరుద్ధముగ నున్నది యొక్కచరణలోనికేవలదైవో యుద్భుతముగనున్నది. యీ వివరీతస్థితిని బావుటకై మీరెల్లఱును బూనుకొనుదు. మేల్కొందుదు. అదనును నివచకుదు. కార్యస్థితియగువలెను విశ్రాంతికై జూడకుదు. తేయిమాటులకును నిదియే నామనవి. నాప్రార్థనము. సర్వేశ్వరుడుమీనదీప్సికముల శ్రీమధుల ప్రవదములుగ నొనర్చుగాత.

రిపోర్టు.

అనంతగమ కార్యదగ్గి బ్రహ్మశ్రీ పొన్నవల్లి రెంకటరత్నయ్యగారు కార్యనిర్వహణ సంఘరిపోర్టును చదివినది. కార్యనిర్వహణసభ్యులు 25 గురుకలరు. గత రెండుసంవత్సరములలో రెండు సభలుమాత్రము జరిగినవి. సాంఘిక లెక్కరును రాకుండుటచే 4—1—14 తేదీని సభ నిలిపివేయబడెను.

ను. సంఘ చట్టముల ప్రకారం భూగారాధిపతి శ్రీ పోతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు జామీను బాండు వ్రాసి క్షియ్యవందున సేవింపబడ్డారు. సొమ్ము తీసుకొనుటకు వీలులేక పోయినది. శ్రీ కొంజివర్తి వీరభద్రరాచాస్వామిగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నందిగామకు వెళ్ళుట నున కానంద దాయకము. వారు కార్యస్థానమునకు దూరముననుండుటవలన ముఖ్యముగా కార్యభారము బాగములేని విల్లువలె నున్నది. సంఘముయొక్క ఆదాయ వ్యయములను తెలుపుటకై 1—2—12 మొదలు 14 సంవత్సర మాకరువఱకు సంఘపు లెక్కలను తనిఖీచేసిన బలభద్ర కోటయ్యగారి రిమార్కులందు బొందుపఱచుచున్నామి. అతివసభయందు ప్రబోధిని సహాయభృతికి వాగ్దానమునుచేసి చాలా మంది నష్టము కలిగించియున్నారు. చందాదారులు 162 వి. పి. లను శ్రీ ప్రివేని నష్టము కలిగించియున్నారు. సాంఘికములు పూర్ణముగ నభిమానమును విజ్ఞానభక్తిలభించును. అనునవి ముఖ్యాంశములు.

1912 సం॥ మొదలు, 1913 సం॥ నవంబరుచివరవరకు

జమ

కర్చు.

మూలనిధి	104- 2-0	ప్రబోధిని	126-13-0
భర్తవందా	27- 0-0	పోస్ట్ జి	10- 0-6
పుస్తకముల అమ్మకము	0-13-0	విద్యార్థులకు	172-15-0
బాండుగారము	68- 0-0	పాఠశాలలకు	45- 3-0
వివిధం	7- 7-0	ముద్రణ	14-12-0
ప్రబోధిని	18- 0-0	ప్రయాణం	61-10-6
గతవత్సర నిలువ మొత్తం	2295- 4-8	స్టేషనరీ	1-13-9
		టెలిగ్రాములు	2- 1-0
	2425-10-8	వివిధం	12-11-6
కర్చు	465- 8-3	పుస్తకములు కొనుట	17- 8-0
నిలువ	1960- 2-5	మొత్తం	465- 8-3

1913 నంబు మొదలు, 1914 నంబు నవంబరుచివరవరకు

జమ		కర్మ.	
మూలనిధి	15- 0-0	ప్రభుత్వ నిధి అధ్యక్షుడు	35- 0-0
భార్య పంపాబు	13- 0-0	పోస్ట్ జి	2- 2-3
ప్రభుత్వ భాండాగారము	24- 0-0	టెలిగ్రాములు	0-13-6
గతనంబు నిలువ	1960- 2-5	ప్రభుత్వ సర్	1- 0-0
		ప్రభుత్వముల కొనుట	11- 5-0
నిలువ మొ	2012- 2-5		
కావలసిన పాక్షిలు	980- 0-0		50- 4-9
	2992- 2-5		
కర్మ	50- 4-9		
	2941-13-8		
11,12,13 నంబు కంట్లా } ప్రభుత్వములు యిచ్చినది. }	2823- 0-0		
నిలువ రొక్కం	118-13-8		

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయము
గ్రంథాలయము

ప్రభుత్వ సంస్థ.....

తేదీ.....

రి మార్కు.

ప్రతి కృష్ణ గంటారముందల విశ్వవిద్యాలయ సమాజ కార్య నిర్వహణ సంఘపు తెకకలను తనిఖీ చేసితిని.

1913 నంబు డిశంబరు ప్రారంభము 1914 నంబు నవంబరు చివరవరకు జరిగిన పనులను వివరింపగా సీరెండు సంవత్సరములందును జమ అయిన మొత్తము

272—6—0 అందులో ప్రబోధినిసంబంధముగ జనుపోను 256—6—0 మాత్రమే. కార్యనిర్వహణసంఘ సంబంధమైన జను. ఇందుండి కర్షవడిన మొత్తము 515—13—0 దీనినిబట్టి విచారింపగా రెండుసంవత్సరము లందును సంఘము పూర్వపుటాదాయమునుండి 261—7—0 ఎక్కువకర్షవడినట్లు నిర్ణయమగుచున్నది. ఈయొక్కవకర్షమొత్తమునకై 200—0—0 సేవంగుబాంకి నుండియు, 10—9—4 శక్రటరీగా5యొద్ద నిలువయున్న రొక్కమును మొత్తముమీద 236—9—4 కర్షపెట్టబడినది. కావున నిచ్చటికి సంఘముతరపున 24—13—8 రొక్కము అప్పుచేయబడెనది. ఇందుకు కారణము సేవిగ్గుబ్యాంకిలోనున్న 143—11—4ల నుండి సొమ్ము తీసుకొనః పోవుటయే. ఈనిలువసొమ్మునుండి 24—13—8 అప్పుశర్చిసరుడల 118—13—8 నిలువయుండును.

ఈ ఆదాయముగలకానిసంఘమునకు గావలసిన బాకీలకై వక్రములరూపమున 232—0—0 టును, భూములవలన ఆదాయము సుమారు 40—0—0లును జనుగావలసియున్నది. కేవల వక్రముల రూపమునను వాగ్దానరూపమున నున్న సొమ్ము సవ్యకాలమున కేవలయోగించునదికాదు. కావున ప్రస్తుతము ఈ సంఘధనము 118—13—8 మాత్రమే పునర్యోగానుగుణ్యమని తెప్పవచ్చును. దీనిలో 62—5—1 ప్రబోధిని సంబంధముగ అప్పునుతీర్చుటకై వ్యయముచేయవలసివచ్చినది. కావున 56—8—7 మాత్రమే సంఘమున నిలువయున్నట్లు చెప్పవలసియున్నది.

తీర్మానములు .

1 వ. తీర్మానము:—ఆధునిక శాసనమును విశాళము చేయుజూడు ఐహోశా మహాసంగ్రామమును నివారించియున్నది అని నమూనామీదే మార్గాంతరములేక కేవలము రాజధన్యతయొక్క గొప్పముననడిగిన మన చక్రవర్తియగు చందమహర్షిప్రభువునకే జయము కలుగుగాక యని యానభ్యుల ముఖ్యపాపి

తమ దీనిని లేఖాపూర్వకముగా గవర్నరుగారికి తెలుపుటకు సభాపతి తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరేపకులు, స్వర్ణ నిత్యానందముగారు. ఆమోదించువారు, కొండివర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. బలపాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, బలభద్ర కొటయ్యగారు, శ్రీగిరి చన్నబసవయ్యశాస్త్రిగారు.

2 వ. తీర్మానము:—శ్రీ కృష్ణానంటూరుమండల విశ్వవిద్యాలయమున నున్న జాతీయ విద్యాలయమును, పండిత శిఖామణులును నగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత యశ్వంతి ఆంజనేయశాస్త్రిగారు, కీర్తిశేఖరగుంటవలన నీనకవారు మిగుల చింతిల్లుచు, వారి కుర్రమువలన పౌరుషేయసంఘము పునరలభ్యుత్థాన సత్వమునుగోల్పోయినదని సభవారు నమ్ముచున్నారు.

ప్రేరేపకపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమోదించువారు, కొండివర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. బలపాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, బలభద్ర కొటయ్యగారు, శ్రీగిరి చన్నబసవయ్యశాస్త్రిగారు.

3 వ. తీర్మానము:—మన రాజప్రతినిధియగు శ్రీ హస్తినాథి ప్రభువుగారి పుత్రుడగు తెన్సినంటు హస్తినాథిగారు సామ్రాజ్య గౌరవ రక్షణార్థము ఆత్మంతమగు శార్యముతోడ పోరాడి విరోధాదులను సంహరించుచు మనస్సును విరస్యమునాలోపించినందులకు గౌరవపూరితము లయ్యెను. మన ప్రెయిసోదరుని గోల్పోయినందులకై చింతిల్లుచు తమ సానుతాపమును సగౌరవముగా శ్రీ వైస్రాయిగారికి తంతిములమున తెలియజేయుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరేపించువారు, కొండివర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమోదించువారు, స్వర్ణ నిత్యానందంగారు, బలపాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, బలభద్ర కొటయ్యగారు.

4 వ. తీర్మానము:—మన సంఘమును మిగుల దుర్బలస్థితికి దెచ్చుచున్న ఆతి బాల్య అతివృద్ధవివాహములను కన్యా వరశులగుములను నిరసించుటయందు సాంఘికతెల్లరును దీక్షానిరతులై బరగపలయునని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అనగా బాలురకు 18 సం॥ ములకు పూర్వమును, బాలికలకు 10 సం॥ ములకు పూర్వమును వివాహముచేయుటాదని సభవారి అభిప్రాయము.

ప్రేరే వడ్డపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమోదాశీనుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు. బల శ్రీరాం రాజకేళిరంగారు.

5 వ. తీర్మానము:— వివాహావసయనములందు ఆయా ధర్మములనుసూర్చి యువస్వామిలను జలుపుదు బ్రహ్మచర్య గార్హస్థ్య ధర్మములను సాంఘికములు సవిధానముగా ఆచరణలోబెట్టునటుల ప్రోత్సహింపవలెనని నిశ్చయించి తీర్మానించుదున్నారు.

ప్రేరే కాశీ నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు. ఆమోదాశీనుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు. బల శ్రీరాం రాజకేళిరంగారు.

6 వ. తీర్మానము:— పౌరుషేయవృత్తుల నిరూపించు విధి విధానములను వివరముగ బెల్లుపు తెలుగుగ్రంథ మొకదానిని రచించజేయుటకై పోటీ పరీక్షను నియమించి తత్పరీక్షానియమముల నీక్రింద నిర్ణయించుదున్నారు.

(1) ప్రాగ్రంథమునందలి ముఖ్యాంశముల కధికారములు విశదముగ క్రోడీకరింపవలయును.

(2) అట్టి గ్రంథములలో నుత్తమ మగుదానిని తన లీల సంస్కరించి గాని, లేక గాని ప్రకటింపటకు సంఘమువారు అధికారముకలిగి యుండురు.

(3) అట్టి యుత్తమ గ్రంథమును రచించినవారికి రు. 100-0-0 విరాళ మిచ్చబడును.

(4) ఈ పోటీపరీక్షకు వచ్చే గ్రంథమును విమర్శించు అధికారుల నిర్ణయించుటకు సంఘమువారి కధికారముండును.

(5) ఈ గ్రంథము 1915 సంవత్సరము నవంబరు 15 వ తేదీలోగా కార్యస్థానమునకు చేర్చవలయును.

ప్రేరే-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమోదాశీ-వి. నిరంజనశాస్త్రిగారు. బల-స్వర్ణ నిత్యానందం గారు.

7 వ. తీర్మానము:— మనవర్గపు బాలురను కనీసము పదిహేను సంవత్సరములు వచ్చువఱకు కర్మవిద్యలయందు ప్రవేశపెట్టుక సామాన్యవిద్యను చె

పైచి అనంతర ముద్వ్యోగాభిలాషలుగానివారిని వారివారి కనుచగవృత్తిలయందు బ్రవేశపెట్టవలయుననియు, సర్వవిధముల నాంశ్యవిద్యాభ్యాసమును అత్యవశ్యకమని నమ్ముచు వితద్యాపకమును ప్రోత్సహ మొనంగవలె ననియు, చేసిన గత మహాజనసభాతీర్మానమును పూర్ణముగ నాచరణలో పెట్టవలెనని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-స్వర్ణ నిత్యానందముగారు. ఆమో-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. బల వడ్డెపాటి కోటయ్యగారు.

6 వ. తీర్మానము:—బాలరకువలెనే బాలికలకు ఉచితములగు విద్యలను గ.అవును ముఖ్యముగ వైద్యశాస్త్రము, నారోగ్యశాస్త్రము, గృహ నిర్వహణ, శాస్త్రము, మున్నగువానిని బోధించుచుండవలెననియు, ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అనుబంధము.

ప్రే. సరసాపురము తాలూకాభివృద్ధిసంఘమువారి స్త్రీల పోటీచరీక్షలో ఈయమొందిన విశ్వబ్రాహ్మణ బాలికలలో నున్నతవదవి ననుభవించినట్టి యిద్దరు బాలికలకు బహుమతి లిచ్చుకొరకు 25-0-0 లును ఈసభలో ప్రత్యేకము వసూలుచేయుబడిన. రు 25-0-0 యు. రత్నమ్మ బహుమతికొనుటకు కల్పిపెట్టుటకు కార్యనిర్వహణ సంఘమున కధికార మియ్యడమైనది.

ప్రేరే-కొలకలూరు వన్న బసవయ్యగారు. ఆమో-పులికొండ. పరబ్రహ్మంగారు. బల-స్వర్ణ నిత్యానందంగారు, యలమర్తి బసవయ్యగారు, చింతాడ చిట్టియ్యగారు, వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు.

9 వ. తీర్మానము:—మూలనిధి కార్యనిర్వహణసంఘముతరపున ప్రత్యేకము వసూలుచేయుటకు గ్రామసమాజము లింకను అంతటను యేర్పడనందున 1915 వ సంవత్సరముకూడ మూలనిధి వసూలును మనుషటివలెనే కంట్రాక్టుచుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 1915 సం. గంటూరుజిల్లా రు425లకు ప్రహ్లాద చింతాడ చిట్టియ్యగారికిని, గృహజిల్లా రు375 లకు బ్రహ్మశ్రీవాసపాముల వీరాచార్యులుగారికిని వేలముపొందుకొట్టివేయడమైనది.

ప్రేరే-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమోహన్నవల్లి తొక్కుర
త్వయ్యగారు. బల వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. బలభద్రకొటయ్యగారు. కో
నూరి నాగభూషణంగారు.

10 వ. తీర్థానము:—కునవారతేయు పావన శిల్పవిద్యలను అభివృద్ధికి
దెచ్చుటకు సాంఘికలను ప్రోత్సహపఱచుటకై శిల్పవస్తువైద్యనముల, తిరిగి
సరికొల్పి, బలపఱచుటయు, శిల్పవాస్తుశాస్త్రములు సేకరించి పుస్తకభాండా
గారమును వృద్ధిచేయుటయు, దేశోపకార కారణములగు శిల్పశాస్త్రగ్రంథము
లని ప్రకటింపబడుటయు, అవసరమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-శ్రీరాం రాజశేఖరంగారు.
బలవ. తానికొండ తొక్కట రాఘవాచార్యులుగారు, పాతకమూరి స్త్రీబహు
స్థంగారు, స్వర్ణ నిత్యానందముగారు.

10. న. తీర్థానాచార్యము:—శిల్పశాస్త్రాది ప్రత్యేకవిద్యలయందు పరి
శ్రమచేయు విద్యార్థుల ప్రోత్సహముకొఱచు పరిషత్తును సాధ్యమైనంత త్వర
గా స్థాపించవలయునను గతమహాజనసభాతీర్మానమును ఈసంవత్సరము ఆచ.
రణగోనికి దెచ్చుటకును ఈపరిషత్తుకు సంబంధించిన కార్యములకంటె నెరవే
ర్చుటకు బ్రహ్మశ్రీ ఆచుగుల శేషయ్యగారిని కార్యదర్శిగా కోరుటకు సభవారు
తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-ఆచుగుల. శేషయ్యగారు.
బలవ. బలభద్రకొటయ్యగారు.

11 వ. తీర్థానము:—ఆచార్యశబ్దమును విశ్వబ్రాహ్మణులు తమ నామము.
నకు చేర్చుకొనుటకువారుగా ఆసారిషదమును చేర్చుకొనుట నుంచిన గవర్న
మెంటుగారు వదిన యభిప్రాయమునుగూర్చి సంకోచించవలసిన వారమై నిశస్థి
తిని తెలుపుటకై ఇందుతో జూందుపఱచిన విజ్ఞాపనమును గవర్నమెంటువారికి
బరిచుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-స్వర్ణ నిత్యానందముగారు
బల- కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు.

12 వ. శ్రీరామము:—ప్రబోధినిని పునరుద్ధారణ చేయుటకు సభవాదు శ్రీరామ సిలమడున్నారు. సహాయసిధిబలము నాశించియు సభ ఏడిటరుగారు నెలకు రు. 12-0-0 భృతిని తీసుకొని ప్రబోధినిని ఎప్పటియట్లు మహాజనసభతర పునఃకరణము టకు కార్యనిర్వహణ సంఘమువారి కధికార మియ్యడమైనది.

ప్రచారే - స్వర్ణ నిత్యానంద యగారు, ఆమో-కొం. వీరభద్రాచార్యులు గారు. బలపాన తైలవల్లి హనుమంతశాస్త్రిగారు, కొమ్మూరి వేంకటరత్నం గారు, కొనూరి నాగభూషణంగారు, బలభద్ర కోటయ్యగారు.

13 వ. శ్రీరామము:—సంఘముయొక్క రిజిస్ట్రరులు ప్రచారం కార్యనిర్వహణ సంఘ ముక్రిందిరితని యొక్క తొనడమైనది.

ప్రసిద్ధులు మేమారు సుబ్బయ్యచార్యులుగారు, బెజవాడ. శ్రీకటరీ శనగపాటి కోటయ్యగారు, బెజవాడ. భనాగారాధిపతి కంచేపు వేంకట సుబ్బయ్యగారు కొల్లూరు.

కార్యనిర్వహణసభ్యులు కృష్ణాజిల్లా:—శనగపాటి వేంకయ్యగారు, నందిగం దీవి సాంబమూర్తిగారు, అవనిగడ్డ. శ్రీగిరి చన్నబసవయ్య శాస్త్రిగారు, బందరు. టి. వి. గాఢవాచార్యులుగారు, బెజవాడ. శనగపాటి మల్లయ్యగారు బెంగళేరు. కొండిపర్తి తప్పిరయ్యగారు, పెడన. గొల్లి లక్ష్మీ నరసింహంగారు, బెజవాడ. కాకుమాను భీమరాచార్యులుగారు, బందరు. కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు, నందిగం.

గుంటూరుజిల్లా:—విచ్చర్ల సుబ్బయ్యగారు, ఒరిగోలు. పాతకమూరు కోటయ్యగారు, పొన్నూరు. పొన్నపల్లి వేంకట రత్నయ్యగారు, తెనాలి. పడ్డపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు, దుగ్గిచాల. శ్రీరాం సుబ్రహ్మణ్యంగారు, గుంటూరు. అడుగులశేషయ్యగారు, భట్టిప్రోలు. వేల్పురు వేంకటాచార్యులుగారు, కావల్లి స్వర్ణ నిత్యానందంగారు, కారంచేడు. పాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, కొల్లూరు. కొండిపర్తి సుబ్బారాయణుగారు, నూతకల్.

అనుబంధము:—క్రొత్త కార్యనిర్వహణ సంఘమువారి క్రింది విధమున 1915 సంవత్సరమున కట్టుచేయుట కధికార మియ్యడమైనది. కార్యనిర్వహణ సం

మృత్యువులు ఈ గ్రంథములున్న . ప్రభోధినికి నహాయనిధి ప్రత్యేకము వసూలుచేయబడిన సోమ్యున్న వాగ్దానమైన సోమ్యున్న, బాలిక బహుమతికై ప్రత్యేకము వసూలుచేయబడిన రు ౨5 లున్న, ప్రభోధిని మున్నగు అవ్వలుతీర్చుటకున్న, శీర్షానముల నావరణలోనికి దెచ్చుట కధికారమిచ్చుడమైనది.

ప్రేరే-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమో వ. నిరంజనకాస్త్రిగారు బరి పా. శంకటరక్షయ్యగారు.

14 వ. శీర్షానము:— ఋంజలపాండ్రు సంఘోవకార కార్యములయందు తోడ్పడుటకు నిరాకరించినందున ఋంగోలుమహాజనసభవారు పాండ్రును నిరాకరించియున్నారు. తిరిగి పాండ్రు మహాజనసభవారి యంగీకారము వడయబ్రయత్నించవచ్చుననియు, అప్పుడు వారివిషయము విచారణయందు పెట్టబడుననియు, అంతవఱకు శలదనియు సభవారు శీర్షానిండుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనకాస్త్రిగారుఆమో - కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. బరి - కో. నాగభూషణాచార్యులుగారు.

అంతోపన్యాసము

మహాసభ్యులారా! అల్పప్రజ్ఞావంతుడనగు నన్నీయానంబున నిలిపిపొరుషీయనంబు సంస్కారాధిలాఘలగు మీరెల్లరును నుదయమనకమథ్యాన్నమునక కాత్రియనక తీవ్రదీక్షాపరతంతులై కార్యనిర్వహణ మొనర్చితిరి. మీయధిమానమును సంఘప్రేమమును ననువమానములు. ఈగుణరాజములు మహాజనసభాకార్యములందు జొన్నబడుటచేత నాయల్పప్రజ్ఞావలన గలిగియుండు లోతములనెల్ల గప్పిపుచ్చివభను జయప్రదముగ నొనర్చినవి. మున్నుండు నేనెట్లీసభను నడుపగలనాయని భీతిల్లి తినిగాని మీయందఱి నహకారము తోడను పనియొనర్చుట నాకతినులభమైనది. అందుకొరకై మీకనేకవందనస్థులు నమర్పించెదను.

అట్లు కొల్లారు విశ్వరూపుని బాలసమాజమునకు కల్పించే నుపేక్షించు బడి స్పృహను కలమాత్రునేవంబూని ఆహాను నిలుక బెల్లును నందఱు దేతను బూజలవండునటుల నొనర్చిరి. సంవత్సరమునకు కలుగా మూర్ఖత స్థనుండి ప్రాణములు వీడినదోయన జేవ్వుదకెక్కుయున్న ప్రబోధిని వ్రతీకారాజము వీరి సంకల్పబలముచేతనే ప్రబోధింప బడినదని చెప్పనొచ్చును. తూన్యమైపోయినమూలనిధివిగూర్చి సాంఘికము విచారించి యిద్దానిని బలపఱుప యత్నింపుటకును నీ బాలసమాజమువారే కారకులు. బాలవిద్యాభ్యాసమునవ జలుదు గాలానుగుణ్య వార్తనములచే బెంపొంది సంఘమును నచిర కాలముననే తేజోవంతముగ చేరియింపకాలు విద్యాధులనేకు లీనభయిందు కలకలలాడు మోములతో గాననగుచుండిరి. భాషలకెల్ల మాతృభాషయగు సంస్కృత వాణినిపించి వర్ధిలు సంస్కృతభాషావిశారదులు నిం దాసీనులై యుండిరి. నమస్తాస్త్రములండును బ్రవీణులగు ధీయుతులనేకు లీ సభ యందువవిడులైరి. అట్టి యీన భాకార్యములు నిమిత్తమాత్రముచే నేనిద్యుల నిలిచి జలుతవయ్యెనని సంకల్పించువు మీయెడల గృతజ్ఞతను దెల్పుచున్నాడను.

ఈనభాకార్య నిర్వహకులగు బాలసమాజమువారి కార్యనిర్వాహణ కౌశలము, దీక్షారతియు, చక్కనినియమములును మాననీయములు. సర్వకార్యములును గడియారపుగతిని నడిపింపబడినవి. మీయుండతే చక్షమునను వారికివంప నములదెలుపుచున్నాడను.

ఈ గభామంటవముననేమి, సన్మానకార్యస్థానములందేమి, భోజనశాలలందేమి సర్వత్ర సభ్యులకు నమస్తాకార్యముల జేపూర్చును. వారివలన గలుగు లొండఱుకొన్న తమతమవిధులను మిక్కిలిసర్దుతో నెరవేర్చిన వారింటియగుటకును, పొరుషీయు సేవాసంఘమువారికిని నానందనములు.

ఓ మహాసభ్యులారా! నేనింకొక మనవియొనర్చి మీశలవు గైకొనెద. ఇచ్చట ననేకతీర్థానిములు చేయబడినవి. అవియన్నియు బాలముఖ్యమైనవిను భద్రదములు. వాని నాచరణలోనికిదెచ్చునట్టియు నితరులనట్లేయాచరణలోపె

శంకరాచార్యులు.

ప్రకృతిని ప్రకృతిని సర్వమును మించుచున్నది. అభారమును
మహిమను సర్వమును సర్వమును మించుచున్నది. సర్వమును సర్వమును
సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును
సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును
సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును సర్వమును

శంకరాచార్యులు.

శంకరాచార్యులు మహాజననభాగినానవాదితతిగారికి కొల్లూరు, గుంటూరుజిల్లా.

(1) మీరు 31-12-14 గవర్నరుగారికివంపిన రాజభక్తిచిహ్నములు గ
అ తంతివార్తకు శ్రీ వారి కృతజ్ఞతను మీకు వందనములతో తెలుపుచున్నాడను.

అంతరంగిక కార్యదర్శి, 1—1—15

(2) వారివిచారములో మీరుకనబరచిన సానుతాపముకు శ్రీ వైస్రాయి
గారు వందనములను తెలియజేయుచున్నారు.

అంతరంగిక కార్యదర్శి, 13—1—15

(3) విశ్వబ్రాహ్మణ మహాజననభాగినానవాదితతిగారికి వందనము
మునుకు శ్రీ వైస్రాయిగారు హృదయపూర్వకవందనము లాచరించుచున్నారు.

అంతరంగిక కార్యదర్శి, 7—1—15

